

NatuurNabij

CONTACTBLAD IVN EEMLAND

Jaarverslag 2017

BELEEF DE NATUUR!

Bestuur en Werkgroepen

Harm Jan Luth, voorzitter
06-51598157
voorzitter@ivn-eemland.nl

Piet van Dijk, secretaris
06-15825471
secretaris@ivn-eemland.nl

Roel van Wijk, penningmeester
035-5422207
penningmeester@ivn-eemland.nl

Communicatie

nieuwsbrief: secretaris@ivn-eemland.nl
natuurnabij@ivn-eemland.nl
webredactie@ivn-eemland.nl

Cursussen

Henk-Jan Strang
06-49718070
cursussen@ivn-eemland.nl

Duurzaamheid

Göran Christiansson
duurzaamheid@ivn-eemland.nl

Eemnes

Nelleke Bary
035-5382661
eemnes@ivn-eemland.nl

Excursies

Corry Heus
035-6023163
excursies@ivn-eemland.nl

Fotografie

Dick Nagelhout
035-6022802
fotografie@ivn-eemland.nl

Libellen & Vlinders

Dick Nagelhout
035-6022802
libellen-vlinders@ivn-eemland.nl

Natuurpaden

Martien van Liempd
030-2292639
natuurpaden@ivn-eemland.nl

Natuurwerkgroep Bunschoten

Wim Smeets
033-2983147
bunschoten@ivn-eemland.nl

Natuur- en milieubeleid: vacature

Dick Nagelhout, bestuurslid
035-6022802
fotografie@ivn-eemland.nl

bestuur@ivn-eemland.nl
info@ivn-eemland.nl

Padden

Tim de Wolf
035-6026761
padden@ivn-eemland.nl

Planten

Jasper Willemsen
06-42033533
planten@ivn-eemland.nl

Scholen

Mary van der Bijl en Alma Dijkgraaf
035-6021152
scholen@ivn-eemland.nl

Vogels:

ijsvogels@ivn-eemland.nl
roofvogels@ivn-eemland.nl
uilenwerkgroepsoest.17@gmail.com

Wandelingen

Tanneke Voorintholt
035-6028377
wandelingen@ivn-eemland.nl

Weidevogels

Roel van Wijk
035-5422207,
weidevogels@ivn-eemland.nl

NatuurNabij:

Bettie Walland
natuurnabij@ivn-eemland.nl

Website: www.ivn.nl/afdeling/eemland

Bettie Walland
webredactie@ivn-eemland.nl

Ledenadministratie

Ineke Bergefurt
ledenadministratie@ivn-eemland.nl

foto omslag: blauwborst, Wim Smeets

NatuurNabij

Voorwoord

In deze editie van de NatuurNabij weer de jaarverslagen van het bestuur en de werkgroepen van IVN Eemland, in het kader van de Algemene Ledenvergadering op 19 maart 2018 te Soest.

Vooruits nogal wat aankondigingen van activiteiten, er is weer genoeg te beleven in het voorjaar!

Bettie Walland

Cursus Moestuineren

Deze korte cursus behandelt de gereedschappen die mensen nodig hebben bij het moestuinieren, het bepalen van de grondsoort, het kiezen van de planten en de werkzaamheden in de moestuin door het jaar heen.

De cursus wordt gegeven door onze werkgroep Duurzaamheid, Göran Christiansson, Harry van den Deijssell en Wim Kok.

De cursus is bedoeld voor volwassenen met weinig kennis van moestuinen, die willen beginnen met een moestuin.

Minimaal 10 en maximaal 20 deelnemers.

Locatie: Kinderboerderij de Veenweide, Vedelaarpad 53, Soest.

Data: 10 maart, 31 maart en 28 april 2018, van 10.00 tot 12.30 uur.

Kosten: een kleine bijdrage van €10,-. Koffie en thee is inbegrepen.

Aanmelden via duurzaamheid@ivn-eemland.nl met vermelding van: voor- en achternaam, adres en telefoonnummer. Vermeld ook of je al (enige) ervaring hebt met moestuinen of nog niet.

Je ontvangt een bevestigingsmail met een bankrekeningnummer van IVN Eemland.

Na overmaking van €10,- is je aanmelding definitief.

Workshops Duurzaamheid

en andere activiteiten werkgroep Duurzaamheid zie pagina 19

Wandelingen, slootvissen etc

Zaterdag 10 maart 2018 - Vroege Vogelwandeling

Zondag 8 april 2018 - Weidevogelwandeling

Zondag 27 mei 2018 - Slootvissen voor gezinnen

Zondag 10 juni 2018 - Wandeling in het Paardenbos

Zondag 8 juli 2018 - Natuurontdektocht

Zie voor de meest recente informatie onze website of Facebook IVN Eemland

Paddenredders gezocht!

Meer informatie zie pagina 18 en 19

foto: Tim de Wolf

4	Uitnodiging Algemene Vergadering
4	Agenda ALV
5	Verslag Bestuur
5	Voorjaarsexcursie!!
7	Verslagen Werkgroepen
16	Financieel verslag
18	Verslagen Werkgroepen vervolg
19	Activiteiten Duurzaamheid

COLOFON

NatuurNabij
Afdelingsblad van IVN Eemland
www.ivn.nl/afdeling/eemland

Secretariaat IVN Eemland
p/a Mozartlaan 10
3741HV Baarn
email: secretaris@ivn-eemland.nl

Contributie/donatie 2018

Leden: € 20,00

Donateurs: € 15,00

Gezinsleden: € 5,00

Jeugdleden: € 5,00

Ledenadministratie:
ledenadministratie@ivn-eemland.nl

KOPIJ:
natuurnabij@ivn-eemland.nl

DRUKKER:
Editoo B.V. te Arnhem

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering

Het bestuur van IVN Eemland nodigt de leden en donateurs van IVN Eemland uit voor de Algemene ledenvergadering op **maandag 19 maart 2018 om 20.00 uur**

locatie: Clubgebouw "Vogelzang" te Soest
Inloop voor koffie en thee vanaf 19.30 uur

Agenda

1. Opening,
2. Mededelingen
3. Verslag Algemene Ledenvergadering van 20 maart 2017
(zie de NatuurNabij Zomer 2017, in PDF op de website)
4. Financiën
 - Financieel jaarverslag 2017
 - Verslag Kascommissie
 - Benoeming nieuwe Kascommissie
 - Decharge penningmeester
 - Begroting 2018
5. Jaarverslagen bestuur en werkgroepen
6. Bestuurssamenstelling:
Het bestuur draagt Miriam Kollaard voor als nieuw bestuurslid. Tegenkandidaten kunnen schriftelijk bij het bestuur worden ingediend tot de aanvang van de vergadering. Een dergelijk voorstel moet getekend zijn door 10 leden. Daarnaast is het mogelijk dat zich een extra bestuurslid aanmeldt.
7. Jaarplan 2018
8. Standpuntbepaling natuurbegraafplaats.
Voorstel: verzamelen informatie over natuurwaarden gebied alvorens standpunt in te nemen
9. Rondvraag
10. Sluiting

De Algemene Ledenvergadering zal ongeveer een uur duren.
Na de pauze volgt **een boeiende natuurlezing!**
Een spreker wordt nog bekendgemaakt.

Clubgebouw "Vogelzang" (in het Desmond Tutu-centrum)
Molenstraat 8d, 3764 TG, Soest
Er is voldoende parkeergelegenheid. Het gebouw is bereikbaar
via de ingang aan de van Goyenlaan (tussen huisnummer 149 en 151)

Miriam Kollaard:

Sinds november 2016 volg ik met veel plezier de opleiding tot IVN natuurgids. Het volgen van deze opleiding stond al jaren op mijn wensenlijstje. Ik ben graag in de natuur en voel me er thuis. Het verlangen om er meer over te weten en van te begrijpen heb ik al langer. Liefde voor de natuur heb ik van mijn ouders meegekregen (hoewel ik toen nog met frisse tegenzin mee naar het bos ging moet ik bekennen) en is sterker geworden toen ik een jaar of 25 geleden op het platteland in Groningen ging wonen, midden in de natuur. En de tien jaar dat we een tweede huis in Frankrijk hadden, op een schitterende plek, heeft deze liefde versterkt.

Buiten zijn is ook een fijne en broodnodige afwisseling met mijn toch wel erg zittende werkende leven bij de NPO, de publieke omroep. Erg leuk werk, maar wel vooral binnen en geregeld aan een bureau achter de laptop of in een vergaderkamer.

Wat betreft mijn achtergrond: ooit begonnen in de psychiatrie, daarna bibliotheekacademie gedaan en nu werkzaam als manager bij de NPO-afdeling die verantwoordelijk is voor de ondertiteling voor doven en slechthorenden en voor de EPG (electronische programmagids).

Naast de natuur heb ik nog andere hobby's: ik ga graag en regelmatig naar musea, naar concerten en doe aan edelsmeden.

Inmiddels ben ik al weer 15 jaar woonachtig in Soest, met veel plezier, en geniet van de prachtige, inspirerende omgeving en de variatie in de natuur. Ik lever graag een bijdrage aan IVN-activiteiten in de omgeving. De doelstelling van IVN onderschrijf ik van harte. Ik ben er van overtuigd dat het betrekken van mensen bij de natuur zorgt voor meer kennis en waardering van de natuur, en voor een meer duurzame samenleving.

Bestuur

door Piet van Dijk

Leden

Per 1 januari 2018 heeft IVN Eemland 188 leden, 20 gezinsleden en 114 donateurs.

Er kwamen 10 leden bij en 9 zegden op. Er kwam 1 gezinslid bij en er ging 1 gezinslid af. 1 donateur was nieuw, 4 zegden op. In totaal daalde het aantal leden/donateurs met 2 personen

(Ledenadministratie: Ineke Bergefurt)

Bestuurssamenstelling

Op de Algemene Ledenvergadering van 20 maart 2017 zijn twee nieuwe bestuursleden bij acclamatie gekozen: Piet van Dijk (secretaris) en Miranda Engelshoven. Dick Nagelhout en Harm Jan Luth (voorzitter) hadden zich herkiesbaar gesteld en zijn opnieuw gekozen. Roel van Wijk blijft penningmeester. Secretaris Bettie Walland neemt afscheid als secretaris en bestuurslid.

Per 1 november treedt Miranda af omdat ze toetreedt tot het Landelijk Bestuur van het IVN. Omdat ze onder meer de portefeuille Utrecht heeft, is het niet handig als ze tegelijkertijd een functie in een Utrechts bestuur vervult. Daarom is er nog een vacature in het bestuur.

De vergaderingen vinden maandelijks wisselend bij bestuursleden thuis plaats.

Vertegenwoordiging

Sinds september vertegenwoordigt Piet van Dijk de afdeling Eemland in het Bestuurlijk Regio Overleg Utrecht. Hij volgt Tony Gaillard in die functie op.

Tony is namens de Regio Utrecht vertegenwoordigd in de Landelijke Raad, het 'verenigingsparlement' van het IVN. Daar gaat hij mee stoppen. Er wordt een opvolger gezocht vanuit de Regio Utrecht.

Rol bestuur en werkgroepen

In de loop van het jaar ontwikkelt zich een discussie over de rol van het bestuur ten opzichte van de coördinatoren van de werkgroepen. Daarover heerst onduidelijkheid. Kort gezegd draait het om de vraag: moet het bestuur op afstand blijven of zich intensief bezighouden met het in bedrijf houden van de werkgroepen, of ergens daartussenin? Op afstand besturen is geen optie. Het bestuur spant zich in om de werkgroepen zoveel mogelijk te faciliteren.

De publieksgerichte werkgroepen verdienen meer aandacht, omdat zij de eigenlijke rol van het IVN belichamen: educatie over de natuur voor het grote publiek.

Bezetting werkgroepen

Een ernstig punt van zorg is de bezetting van de Wandelwerkgroep en de werkgroep Scholen. In dit kader wordt gezocht naar mogelijkheden om nieuwe cursisten vast te houden en door te laten stromen naar werkgroepen. Besloten wordt een terugkomdag van cursisten mogelijk te maken om de betrokkenheid te vergroten.

Natuur- en milieubeleid

De werkgroep Natuur- en milieubeleid bestaat nu alleen uit Harm Jan Luth. Toch dienen zich ontwikkelingen aan waar we als IVN iets mee moeten: bouwen in het bos bij Paleis Soestdijk, een natuurbegraafplaats in Soest, windmolens

in Amersfoort, een theehuis bij Lage Vuursche, de Atlas Regio Amersfoort, de nieuwe Omgevingswet, nieuwbouw Oude Tempel. Mogelijkheid is overleg te voeren met verwante organisaties als Mooi Baarn of de Stichting Behoud de Eemvallei. Dit punt wordt in 2018 verder opgepikt.

In Veilige Handen

Het Landelijk Bestuur vraagt om een protocol in te stellen voor veiligheid. In concreto gaat het om het instellen van een vertrouwenspersoon, een klachtenregeling en richtlijnen voor mogelijk misbruik of onheus gedrag jegens onze gasten. Het bestuur geeft dat in de loop van 2018 vorm.

Samenwerking

In Soest, Baarn, Eemnes en Bunschoten zijn veel verwante organisaties actief waarmee samengewerkt zou kunnen worden. Het bestuur heeft een inventarisatie gemaakt van organisaties, maar nog niet besloten of er samengewerkt gaat worden. Wel is besloten geen lid te worden van de coöperatie Eemsnoer, maar er wel betrokken bij te blijven. Er is in 2017 een presentatie van het IVN gegeven voor de coöperatie.

Voorjaarsexcursie!!

bericht van Corry Heus

zaterdag 14 april 2018

voor (huisgenoot)leden en donateurs van IVN Eemland

Dit keer staat het prachtige UITERWAARDENGEBIED van de IJssel op het programma. We gaan banjeren en struinen op twee verschillende locaties.

In de ochtend maken we een ruige wandeling in de Duursche Waarden, de gidsen zijn twee deskundige vrijwilligers van Staatsbosbeheer.

's Middags gaan we naar Hasselt om daar met een boswachter van Staatsbosbeheer op zoek te gaan naar de Fritillaria Meleagris, de Wilde kievitsbloem. Er zijn maar een paar gebieden in Nederland waar deze beeldschone plant voorkomt in het wild. Misschien hebben we mazzel en zien we ze in bloei. Afhankelijk van het weer kan dat iets eerder of later zijn in die maand, de bloeitijd is kort, ongeveer een week!

De koffie- en theeronde is voor eigen rekening, de eventuele nazit ook.

Maximaal 20 personen kunnen mee.

Zoals gebruikelijk gaan we carpoolen.

Meer informatie op pagina 9.

Zie ook de eerstvolgende Nieuwsbrief en onze website.

Natuurwerkgroep Bunschoten

Kluut mannetje in baltshouding - foto: Wim Smeets

Coördinator: Wim Smeets (verslag)
Aantal werkgroepleden: 9.

De werkgroep heeft in 2017 de volgende voornaamste activiteiten ontplooid:

Activiteit: Vogeltellingen Vitens-plasjes aan de Westdijk, in 2017 in totaal 6682 vogels geteld en 75 soorten. In totaal 149 soorten vanaf 2001.
Wanneer: de eerste zaterdag van de maand.
Deelnemers gemiddeld: 12 (vorig jaar 11).
Publiciteit: Kabel tv Bunschoten (DB TV), Amersfoorts Vogelnet, Utrechts Vogelnet, via email aan alle geïnteresseerden.

Activiteit: Inrichten marktkraam IVN NWG Bunschoten
Wanneer: Tijdens BBBB-dag (zaterdag 26 mei).
Deelnemers gemiddeld: 70.
Publiciteit: Kabel tv Bunschoten, lokale krant *De Bunschoter*.

Activiteit: Bomenpadboekjes, 25 stuks/per school + 1 cd.
Wanneer: Hele jaar.
Voor alle basisscholen gereed en uitgereikt.
Publiciteit: *De Bunschoter*.

Activiteit: Inrichten en onderhoud Vebowand Bunschoten.
Wanneer: Voorjaar: wand voor broeden in orde maken. Tijdens broedseizoen elke 10 dagen wand kruidenvrij houden. In totaal hebben 385 paartjes oeverzwaluwen gebroed. In najaar onderhoud nestgangen.
Publiciteit: *De Bunschoter*, *het Vogeljaar* met 3500 abonnees en *Natura* (blad KNNV).

Activiteit: Aanbrengen en controle kunstnesten boerenzwaluwen.
Wanneer: April-juni.
Deelnemers gemiddeld: 3

Activiteit: Inventarisatie uilen.
Wanneer: Eind februari-begin maart.
Deelnemers gemiddeld: 7.
Publiciteit: *De Bunschoter*

Activiteit: Inrichten vlinder- en vogelvriendelijke buurttuin.
Wanneer: Onderhoud gedurende het hele jaar door 'kruidenvrouwen' van IVN Nijkerk.
Deelnemers: 5.
Publiciteit: *De Bunschoter*.

Activiteit: Aanbrengen en controle nestkasten steen- en kerkuilen.
Wanneer: Najaar en winter.
Deelnemers gemiddeld: 4.
Publiciteit: *De Bunschoter*.

Activiteit: Contact met en bij de gemeente over bomen, bomenbeleid en bomenpaden.
Wanneer: enkele malen in de loop van het jaar.

Geplande activiteiten voor 2018:

Vogeltellingen Vitens-plasjes Westdijk
Wanneer: de eerste zaterdag van de maand, van 9-10 uur
Inrichten Vogelkijkpunt
Wanneer: Tijdens fietstocht BBBB-dag
Inrichten marktkraam IVN NWG Bunschoten
Wanneer: Tijdens BBBB-dag.
Bomenpadboekjes, 25 stuks/per school + 1 cd.
Nagaan wat het effect is van deze boekjes en wat er mee wordt gedaan op de basisscholen.
Inrichten en onderhoud Vebowand Bunschoten
Wanneer: Voorjaar: wand voor broeden in orde maken, schrikdraadinstallatie inwerking stellen en controleren. Tijdens broedseizoen elke 10 dagen de wand kruidvrij houden.
In najaar onderhoud nestgangen (enkele middagen en een gezamenlijke zaterdagochtend voor eindonderhoud).
Inventarisatie uilen
Wanneer: Eind februari-begin maart, in de vooravond.
Inrichten vlinder- en vogelvriendelijke buurttuin
Wanneer: Onderhoud gedurende het hele jaar door 'kruidenvrouwen' van IVN Nijkerk.
Aanbrengen en controle nestkasten steen- en kerkuilen.
Wanneer: Najaar en winter.

Communicatie

door Bettie Walland

Website, NatuurNabij en Nieuwsbrieven werden ook in 2017 verzorgd door één persoon. Meer vrijwilligers zijn moeilijk te vinden, er is weinig animo voor dit werk. Het “communicatiepakket” zal daarom worden verdeeld en verkleind: de NatuurNabij zal vanaf 2019 vermoedelijk niet meer verschijnen. We houden leden, donateurs en “publiek” dan op de hoogte via iets meer nieuwsbrieven, onze website, Facebook en persberichten.

Website

De websites van bijna alle IVN-afdelingen maken deel uit van www.ivn.nl. Samen met de homepage www.ivn.nl, oa project- en campagnesites en de “IVN winkel” vormen zij één geheel. Uitstraling en techniek waren hard aan vernieuwing toe, in 2016 ging een nieuwe IVN-website “live”.

De afdelingen moesten hun eigen website verhuizen, wel even een klusje..

Onze nieuwe afdelingswebsite was vanaf begin 2017 in de lucht, er is gewacht op het moment dat iedere afdeling het beheer over haar eigen foto's kreeg (ipv alles op één hoop).

NatuurNabij

Verscheen volgens planning 3 x in 2017. Het contract met Editoo (online invoer, drukwerk en adressering) is verlengd voor 2018 (3x een NN, minder kan niet, meer is niet haalbaar). Zie verder hiervoor.

Nieuwsbrieven

5 nieuwsbrieven in 2017. De samenstelling, opmaak en verzending wordt per januari 2018 overgenomen door de secretaris, Piet van Dijk. Waarvoor veel dank!!

Facebook IVN Eemland

Alleen Facebook heeft een meerkoppige bemanning. Beheerder is Yolanda Pietersma en 3 andere leden kunnen invoeren (150 volgers).

www.ivn-eemland.nl

Het domein www.ivn-eemland.nl wordt nog gebruikt voor de emailadressen van onze afdeling.

Het beheer is in handen van Peter van der Wijst.

Cursussen

Coördinator: Henk-Jan Strang (verslag)

Aantal werkgroepleden: 6

De werkgroep Cursussen heeft zich in 2017 bezig gehouden met het uitvoeren van de opleiding tot IVN Natuurgids. Daarnaast heeft de werkgroep geprobeerd een terugkomdag voor wandelgidsen te organiseren. Helaas is dat niet gelukt.

Opleiding tot IVN Natuurgids

De opleiding tot IVN Natuurgids ging begin november 2016 van start met 32 cursisten uit (de omgeving van) Soest, Baarn, Eemnes, Bunschoten-Spakenburg en De Bilt/Bilthoven. Verschillende cursisten zijn inmiddels actief binnen werkgroepen van IVN Eemland.

Het cursusteam bestaat uit Pieter Augustinus, Pia Kleverlaan, Christ-Jan Nederlof (IVN De Bilt), Jaap Milius (IVN De Bilt) en Henk-Jan Strang. Zonder cursusruimte geen cursusavonden. Jos van Asselt is onze rots in de branding voor het regelen van cursusruimte en faciliteiten.

Inmiddels hebben de cursisten een groot deel van de opleiding doorlopen en is er hard gewerkt aan hun projecten. In deze projecten tonen de cursisten aan wat ze hebben geleerd, maken ze resultaten zichtbaar voor IVN Eemland/IVN De Bilt en voor de werkgroepen.

2018

De werkgroep Cursussen is in het eerste half jaar 2018 bezig met het afronden van de opleiding van cursisten tot IVN Natuurgids. Om het diploma IVN Natuurgids te ontvangen moeten de cursisten aan een aantal eisen voldoen, waaronder het met een voldoende uitvoeren van een presentatie van het project.

Daarnaast bestaat de wens om in de loop van 2018 een terugkomdag voor IVN Natuurgidsen binnen IVN Eemland te organiseren en mogelijk een Groene cursus in het najaar 2018.

OPROEP!

De werkgroep Cursussen zoekt leden/donateurs die de werkgroep willen ondersteunen bij het organiseren van de cursussen. Ben je geïnteresseerd, laat het ons weten via cursussen@ivn-eemland.nl

Toets juni 2017 - foto: Henk-Jan Strang

Duurzaamheid

Coördinator: Göran Christiansson (verslag)

Aantal werkgroepleden: 5

Achtergrond

De Werkgroep Duurzaamheid van IVN Eemland bestaat nu twee jaar. Vanaf 2016 zijn we, Matthijs van der Klip en Göran Christiansson, bezig met workshops en excursies te organiseren met het thema “Duurzaam Eten”.

In 2017 hebben Wim Kok, Toon Kort en Harm Jan Luth de werkgroep versterkt, vooral mbt de “Eetbare Houtwallen” in de Ecologische Pluktuin in Kinderboerderij De Veenweide.

Workshops - activiteiten in 2017: zie onderaan deze pagina

Onderzoeksprojecten: “Slaboom” en “Eetbare Houtwal”

Het project “Slaboom – oogst en koken” gaat gestaag door. We hebben ook dit jaar weinig geoogst, maar iets meer dan vorig jaar. Voorlopige conclusie is dat de winterlinde (*Tilia cordata*) het lekkerst is en dat de smaak vooral beïnvloed wordt door de leeftijd van de bladeren.

Het project “Eetbare Houtwal” is gestart op De Veenweide. Wim Kok en Harm Jan Luth doen dit als hun project voor de opleiding tot IVN Natuurgids. We hebben 8 bomen en 20 bessenstruiken geplant dit jaar. Toon Kort heeft heel goed geholpen met grasmaaien, en het is nu echt mooi.

De eetbare tuin is een zeer geliefd element voor de lessen Natuur- en Milieueducatie voor scholieren in Soest.

We hebben een Groen-aan-de-buurt-beurs gekregen van de provincie Utrecht voor educatieve informatieborden (1000 euro).

De Veenweide is open overdag alle dagen – kom een keer kijken!

We hadden het plan om ook in het buitengebied (op het terrein van Harm Jan Luth) twee eetbare houtwallen aan te planten, maar dat werd vertraagd door gemeentebeleid. Misschien lukt het in 2018.

Vooruitkijken 2018

We gaan door met het onderzoek over bomen met eetbaar blad, en hopelijk nog een bezoek naar het Lindebomenarbotum in Winterswijk in mei.

Er komt een nieuw “Landschaps- en Natuurontwikkelingsplan voor Eemland”, waarbij wij betrokken zijn door een duurzaamheidsperspectief te bieden. Als het goed gaat wordt het dan makkelijker (qua gemeentebeleid) om fruit- en notenbomen te planten in het buitengebied.

Ook gaan we door met maandelijkse workshops over “Duurzaam Eten” in De Veenweide in Soest.

De workshops worden aangekondigd op www.EetbaarSoest.nl, op de website van IVN Eemland bij Activiteiten en op Facebook IVN Eemland.

Workshops - activiteiten

Datum	Thema	Locatie	Deelnemers
28 januari	Groentebomen – Eetbare Houtwal	Veenweide	5
18 februari	Culinaire paddenstoelen kweken	Veenweide	8
18 maart	Dranken fermenteren	Veenweide	9
8 april	Biologisch geitenmelk/kaas	Geitenboerderij Eureka, Woudenberg	6
20 mei	Zomergroenten	Veenweide	5
17 juni	Gifmaaiswandering en de mooie ecologische tuinen op Kolonieweg	Soester Engh	8
16 juli	Zomerbessen	Veenweide	6
23 september	Duurzaamheidsmarkt Soest stand met “steensoep” en informatie over lokaal en duurzaam eten	Van Weestraat, Soest	75+
21 oktober	Tamme kastanjes	Veenweide	5
18 november	Hazelnooten en hazelaars planten	Veenweide	14
16 december	Wintersnoei en bessen stekken	Veenweide	8

(zie verder foto's en materiaal op: www.EetbaarSoest.nl)

Eemnes

Coördinator: Nelleke Bary (verslag)
Aantal werkgroepleden: 4

De leden van de Werkgroep Eemnes deden weer alle vier mee aan nestbescherming en/of het monitoren van weidevogels op percelen met uitgesteld maaibeheer en plas-dras. Ook hebben we goede contacten met Natuurmonumenten. Het is leuk dat we hierdoor uit eigen ervaring kunnen vertellen bij excursies en bij de Weidevogellessen. Het succes van de weidevogels in Eemland komt steeds meer in de belangstelling, zeker na alle alarmerende berichten over verlies aan biodiversiteit in agrarische gebieden.

Voor de Natuurgidsenopleiding van IVN Eemland en De Bilt werd het onderdeel Weidevogels en Agrarisch Natuurbeheer georganiseerd door de Werkgroep Eemnes. Dé weidevogel specialist van Natuurmonumenten, Jan Roodhart, woont namelijk in Eemnes en bleek bereid een cursusavond te verzorgen. De leden van de werkgroep, aangevuld met twee IVN-vogelaars, gaven zelf een weidevogelexcursie in de polder van Eemnes.

Twee keer werd een Weidevogelles gegeven aan een basisschoolklas uit Eemnes en ook dit keer kregen we enthousiaste reacties van de leerkrachten én van de leerlingen.

In maart deed de coördinator mee aan Ommetje Natuur van Radio Soest. Uiteraard ging dit gesprek met Ad van den Herik over de Eempolder en weidevogels.

Tweemaal werd samen met twee andere IVN Eemland gidsen een Fietsbootexcursie voor Natuurmonumenten vanaf Huizen naar en door de Eemnesser polder begeleid.

In augustus werd in de polder een aangevraagde wandeling gegidst met ongeveer 30 personeelsleden van de BELcombinatie. De meeste van deze ambtenaren bleken verrast door het mooie landschap in hun werkgebied.

In het huis-aan-huisblad De Rotonde werd een artikelje over de Nationale Tuinvogeltelling geplaatst. Terwijl in het voorgaande jaar 26 Eemnesser huishoudens deelnamen waren dat er nu maar liefst 50.

De coördinator was op uitnodiging aanwezig bij de opening van een tentoonstelling in het Provinciehuis over Stiltegebieden in het Groene Hart.

Twee IVNers hielpen mee bij de Nacht van de Nacht op het Spookbos.

Het IVN in Eemnes neemt deel aan het door NMU, LEU en gemeente Eemnes georganiseerde project Groen aan de Buurt voor de Noordbuurt.

Bij het Valse Bosje werd voor het vierde jaar meegeholpen met de inventarisatie voor Natuurmonumenten van een nieuw stuk grasland door de Werkgroep Planten.

Over het nieuwe Groenplan voor de bebouwde kom en over het beheer van de bermen in de polder had de coördinator diverse keren contact met de gemeente Eemnes.

Grutto - foto: Peter van der Wijst

De meeste bermen in de polder worden tot nu toe gemaaid en geklepeld. Dit levert weinig bloeiende planten op en dus ook weinig mogelijkheden voor bijen, vlinders en andere insecten. Toen bij een vergadering van de Gemeenteraad over het Groenplan voor de bebouwde kom werd ingesproken, is door IVN ook gevraagd naar een meer ecologisch bermbeheer in de polder. Hierop werd door de voltallige gemeenteraad zeer positief gereageerd en later is hierover met de betrokken ambtenaar van de buitendienst een gesprek geweest. Overschakelen naar ecologisch bermbeheer in de polder is namelijk niet zo simpel als het lijkt en dient in goed overleg met alle in het gebied werkende partijen worden uitgevoerd. De intentie is er echter en het lijkt erop dat in de toekomst de nu wat saaie gemeentelijke bermen in de polder van Eemnes gaan bloeien en tot leven komen.

Voorjaarsexcursie

vervolg pagina 5

Aanmelden bij Corry Heus: via excursies@ivn-eemland.nl
Daar ik in de komende weken ga verhuizen: krijg je binnen 1 dag geen antwoord dan graag Violet benaderen via het emailadres: violet.remco@hotmail.nl

Bij aanmelding onderstaande vragen ALTIJD invullen!

1. Met hoeveel personen kom je?
2. Indien met meer personen, zijn ze lid, huisgenootlid of donateur?
3. Kom je met eigen vervoer of wil je meerijden?
4. Kunnen er passagiers meerijden en zo ja, hoeveel?
5. Je telefoon en/of 06 nummer
6. Heb je belangstelling voor een gezellige 'nazit'?

Na aanmelding volgt t.z.t. meer informatie over de locaties.

Zie mbt het programma de eerstvolgende Nieuwsbrief en onze website!

Excursies

Coördinator: Corry Heus
Aantal werkgroepleden: 3

Op 20 mei 2017 zijn we met 29 leden en donateurs op excursie naar de Biesbosch geweest, het was weer een fantastische dag.

Kijk voor het verslag en de foto's op de website van IVN Eemland (bij de werkgroep Excursies).

De tweede excursie - in het najaar - kregen we helaas niet op tijd rond door verschillende omstandigheden.

In 2018 hopen we weer twee excursies te kunnen aanbieden, de eerste hebben we inmiddels rond en op 18 maart 2018 willen we gaan voorwandelen.

Op zaterdag 14 april 2018 gaan we zwerven in het gebied van de wunderschone IJssel op twee verschillende locaties. De uitnodiging staat in deze NatuurNabij (pagina 5 en 9) en komt in de nieuwsbrief van februari 2018 die via de e-mail verstuurd wordt.

Met de najaarsexcursie gaan we nog aan de slag.

foto: Violet Middelma/Remco Vos

Fotografie

Coördinator: Dick Nagelhout (verslag)
Aantal werkgroepleden: 25

Vrijwel elke vierde zondag van de maand gaat de Fotowerkgroep op safari in een van de natuurgebieden van Eemland. Alleen als het echt regent slaan we een keertje over.

We maken niet alleen foto's maar spijkeren ook onze natuurkennis bij.

Eind 2017 telde de groep 25 leden en gemiddeld gaan per keer zo'n 10 fotografen mee. De foto's worden geplaatst op: <http://fwg-eemland.pgserve.nl/cpg/>

Van de mooiste foto's zijn placemats gemaakt. De placemats zijn ook dit jaar weer verkocht bij verschillende culturele activiteiten waar IVN een kraampje had. Zo waren we present op het Museumplein in Soest (Koningsdag), bij de Lentemarkt van Boerderij Het Gagelgat in Soest, bij het Cultureel Festival in Baarn, de Bunschoter Boeren en BeestenBoel en de 'Duurzaam goed bezig' markt in Soest. De placemats vormen een mooie aanleiding voor een praatje over de natuur in de omgeving en de rol van IVN Eemland.

Kosten en opbrengsten van de placemats houden elkaar ongeveer in evenwicht. Voor het maken van de placemats is een lamineerapparaat beschikbaar dat ook gebruikt kan worden door de andere werkgroepen.

In juni werd een presentatie gehouden voor de Coöperatieve Vereniging Eemsnoer met foto's van de Fotowerkgroep. Foto's van leden van de werkgroep zijn geplaatst op de website, in de NatuurNabij en bij IVN-persberichten.

In de wintereditie van NatuurNabij werd een artikel gewijd aan de grote biodiversiteit van de Vliegbasis Soesterberg, rijkelijk voorzien van foto's van dit gebied.

Voor 2018 wordt gedacht aan een artikel over aangrenzende terreinen: De Paltz, De Stompert en de Vlasakkers.

foto: Bert van Ee

Paarse knoopzwam - *Ascocoryne sarcoides* - foto: Joop van Slooten

Libellen en Vlinders

Coördinator: Dick Nagelhout (verslag)

Eind 2017 telde de werkgroep 27 belangstellenden waaronder vijf gidsen in opleiding. Tien leden waren in 2017 in meerdere of mindere mate actief.

De werkgroep is 27 keer dagvlinders en libellen gaan tellen. Incidenteel zijn we met Vlinders Eemland (Violet en Remco, de coördinatoren van de vroegere Vlinderwerkgroep) mee geweest. Het inventariseren gebeurde hoofdzakelijk in natuurgebieden van Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Landgoed Pijnenburg en de gemeente Soest. Als we nachtvlinders vinden, proberen we die ook op naam te krijgen. Waren we andere jaren al blij als we ergens eens een geisha tegenkwamen (de microvlinder), nu zagen we op een tocht bij het Pluismeer acht exemplaren!

Als werkgroep hebben we 28 soorten libellen gezien. Op mijn libellenroute bij de Amersfoortse waterzuivering kwam ik nog drie soorten tegen. Bij elkaar treffen we in Eemland dus bijna de helft van de in Nederland voorkomende soorten aan. Een groot deel van het seizoen was het erg droog. Het Biezenven op de Stulpheide bevatte nauwelijks water.

De venwitsnuitlibel is in ons gebied de enige libel die als kwetsbaar staat ingedeeld op de Rode Lijst. Hij lijkt een stabiele populatie te hebben bij het Gentianenven. De niet-alledaagse koraaljuffer was net als vorig jaar in grote aantallen te vinden bij het Pluismeer. Op verschillende plaatsen zagen we dit jaar zwervende heidelibellen. Het is een soort die langzaam vanuit het Zuiden Nederland veroverd. Grote roodoogjuffers waren tot voor kort alleen bekend van de beek die langs de Amersfoortse waterzuivering stroomt. Dit jaar zagen we ze op drie andere plekken in Soest. In Eemland komen ongeveer 30 soorten dagvlinders voor, meer dan de helft van de in ons land voorkomende soorten. We hebben ze ook dit jaar weer vrijwel allemaal gezien,

Geisha - foto: Bettie Walland

waaronder de zeldzame kommavlinders en geelsprietdikkopjes. Ook zagen we op enkele plekken groentjes, heideblauwtjes, heivlinders en eikenpages, soorten die je niet overal aantreft. Samen met Vlinders Eemland zijn in januari in Soest weer de eitjes geteld van de zeldzame sleedoornpage. Dit jaar waren het er 183, drie keer zoveel als het langjarig gemiddelde. We vonden ze nu niet alleen op de Eng maar ook langs de Koningsweg.

In de plaatselijke kranten zijn weer enkele stukjes verschenen over vlinders en libellen.

Daarnaast werd een drietal lezingen gehouden over dagvlinders. In 2018 komt ook een presentatie beschikbaar voor libellen.

Een uitgebreid verslag van de waarnemingen van de werkgroep is binnenkort via de website beschikbaar.

Natuurpaden

Coördinator: Martien van Liempd (verslag)

Aantal werkgroepleden: 6

Het afgelopen jaar hebben we in totaal 4 keer vergaderd. Veel hebben we gesproken over de mogelijkheden om zelf kaarten te maken van de diverse natuurpaden. Inmiddels is het project "Routemaker wandel/fiets IVN-app" gestart door het Landelijk IVN. Doel is een programma te ontwikkelen waarmee wandel/fietsroutes/natuurpaden kunnen worden gemaakt en onderhouden. Deze routes worden via de website en via een speciale app (de IVN-app) aangeboden aan het publiek. Enkele IVN afdelingen waren al voorzichtig begonnen met het ontwikkelen van mogelijkheden om wandel/fietsroutes digitaal aan te bieden maar de kosten zijn erg hoog. Inmiddels heeft het landelijk IVN dit projectvoorstel naar de IVN afdelingen gestuurd en IVN Eemland heeft daar positief op gereageerd.

Er zal t.z.t een routemaker worden aangeschaft en de afdelingen krijgen instructies en handleidingen hoe een route of natuurpad te maken. Voor onze werkgroep is dit een interessante ontwikkeling want wij kunnen hopelijk t.z.t.

zelf de routes en kaarten voor het natuurpad ontwikkelen. Wij wachten de ontwikkelingen van dit project dan ook geduldig af.

Het afgelopen jaar hebben we uiteraard de bestaande natuurpaden gecontroleerd. De beschrijving van het Natuurpad Buitenzorg is afgelopen zomer aangepast en kan van onze website worden gedownload.

We hebben inmiddels wel besloten om natuurpad 't Soester Hoogt (rode paaltjes) niet meer te ondersteunen. Zoals al jaren bekend wordt een gedeelte gebruikt door mountainbikers, er moet 2x een drukke straat worden overgestoken en de route loopt ook dicht langs de weg met als gevolg veel verkeerslawaai. De werkgroep heeft dit besproken met de gemeente en besloten is dat het bestuur van IVN Eemland een officieel schrijven zal sturen waarin zij stelt dat IVN Eemland in de nabije toekomst geen bemoeienis meer wil hebben met deze route.

Scholen

Coördinatoren: Mary van der Bijl
en Alma Dijkgraaf (verslag)

Hoppbellen Von Gimborn Arboretum - foto Alma Dijkgraaf

Aan het begin van 2017 bestond onze groep uit 18 actieve scholenwerkers. De een wat actiever dan de ander, maar dat maakt niks uit. We doen immers allemaal ons uiterste best onze ver- en bewondering voor de natuur op kinderen over te brengen.

Als vrolijke start van het nieuwe jaar organiseerden we het traditionele winteruitje. Dit keer hadden we ons oog laten vallen op het Von Gimborn Arboretum in Doorn. Een gids zou ons wijzen op de bijzondere bomen en planten, want die zijn in winterrust toch wat minder snel herkenbaar. Maar helaas .. de gids kwam niet opdagen. Dus gingen we zelf op onderzoek uit. Uiteindelijk is er behoorlijk veel deskundigheid binnen onze groep aanwezig! Het werd een heerlijke winterwandeling door dit grote bomenmuseum (27 hectare). De vele duizenden bomen en struiken zijn in de loop der jaren verzameld door wetenschappelijk onderzoek of als zaad geruild met andere botanische tuinen. Er zijn heel zeldzame soorten bij. Vooral de Hemlocksparran en Mammoetbomen van 30 m hoog torenen boven alles uit.

Zoals ieder jaar had de Wandelwerkgroep op zondag 28 mei het Familieslootvissen georganiseerd en de Scholenwerk-

groep assisteert van harte daarbij. Het was een prachtige, zonnige dag, maar we vermoedden, dat veel ouders met hun kroost in andere wateren aan het spetteren waren, want de opkomst aan onze sloot viel tegen. Maar de (groot) ouders met kinders, die er wél waren, barstten van het enthousiasme. Ieder gevangen beestje werd uitgebreid benoemd d.m.v. de zoekkaarten.

In de week daarna verwelkomden we 12 schoolklassen ofwel 338 kinders aan diezelfde sloot. Fantastisch, dat door het prachtige weer alle lessen doorgingen!

Tijdens ons zomeruitje gingen we in de herkansing naar het Von Gimborn Arboretum .. en nú was er wél een zeer deskundige gids aanwezig. Deze voerde ons door de bomen-tuin in landschapsstijl via slingerende paden en waterpartijen langs de enorme rododendron-, azalea- en hortensiacollectie.

Een heuse aanrader dit bomenmuseum, waar zeer zeldzame planten voorkomen uit alle windstreken van de aarde.

De herfstlessen verliepen dit jaar nogal rommelig. Er waren last minute afzeggingen, omdat er niet voldoende vervoer naar het bos was. En ook lessen die door de staking in het basisonderwijs een week verzet werden, maar door de dramatische zoektocht naar Anne Faber in 'ons' bos geannuleerd moesten worden. Gelukkig gingen de meeste lessen volgens planning gewoon door (13 schoolklassen – 334 kinderen). 't Was meer een laat zomer- dan herfstseizoen, met als gevolg dat de paddenstoelen wat moeilijker te ontdekken waren. Maar kleine kriebelbeestjes waren er genoeg. En mestkevers tezamen met toch aardig wat Amanieten, Bovisten, Stinkzwammen, Biefstukzwam, Rode koolzwammen en diverse Russula's o.a. zorgden voor een boeiend herfstbos.

In de loop van het najaar moesten we door verhuizing van twee scholenwerkers afscheid nemen, waardoor we 2017 afsloten met 16 scholenwerkers.

Wie weet, komen er uit de IVN-gidsenlichting van 2018 nog een aantal enthousiastelingen, die graag met basisscholieren het bos of de wei in gaan .. én met kersverse ideeën. Wij hopen het zeer!

Van Eng tot Eem

door Pieter Augustinus

Op 8, 9 en 10 mei 2017 hebben we deelgenomen aan de projectweek brugklassen 2017 van het Grifland College. Traditiegetrouw bezet IVN Eemland de post in het Eemdal, ter hoogte van de Kleine Melm.

Zo'n 261 scholieren hebben op die twee dagen in groepjes van 4 à 5 per fiets de post aangedaan, om informatie te verzamelen over ondergrond en bodemgebruik in het Eemdal.

We hebben daarbij gezorgd voor aanschouwelijk onderwijs door met een steekboor (guts) veen naar boven te halen; de relatie met het bodemgebruik (grasland) werd daardoor (bij de meeste leerlingen) al snel helder.

Leuk om te doen en we hadden er redelijk goed weer bij.

Roofvogels

Coördinator: Martine van der Kaa (verslag)
Aantal leden: 11

2017 was voor de roofvogels rondom Soest een goed jaar, totaal anders en beter dan 2016.

De opmars van de havik heeft in deze omgeving niet doorgezet, minder nesten en nogal wat mislukt. De buizerds daarentegen hebben, misschien daardoor, massaal gebroed. Ook de sperwers hadden een prima jaar. De torenvalken niet, veel kasten bleven leeg en in één kast bleven 4 koude eieren achter nadat het vrouwtje was gepredeerd. Wespendif en boomvalk zijn in 2017 wel gezien, maar er is geen broedgeval ontdekt.

Hieruit blijkt maar weer dat er jaarlijks grote verschillen zijn en je niet al te snel conclusies moet trekken.

De cijfers van de broedgevallen in 2017:

buizerd

11 nesten (4 in 2016)
24 jongen waarvan 7 ongeringd

havik

7 nesten (10 in 2016)
17 jongen waarvan 12 ongeringd

sperwer

5 nesten (1 in 2016)
12 jongen waarvan 2 ongeringd

torenvalk

3 kasten (6 in 2016)
13 jongen waarvan 8 ongeringd

Direct valt op dat er een groot aantal jongen niet is geringd. Dit komt gedeeltelijk doordat de werkgroep te weinig mankracht heeft om alle gebieden uitputtend te onderzoeken. Daardoor was een aantal jongen al te groot toen ze werden ontdekt. Dan ringen we niet meer omdat er het risico is dat er jongen afspringen en daarbij gewond raken. Een ander probleem is de moeilijke toegang tot diverse terreinen door verhoogde beveiliging, zodat niet alles gecontroleerd kon worden en dat maakt vergelijking met vorige jaren natuurlijk lastiger. Om ons onderzoek goed te kunnen doen is het noodzakelijk de nesten regelmatig te controleren, zodat op het juiste moment de hulp van een klimmer en een ringer kan worden ingeroepen, zonder hen komen we natuurlijk nergens.

De werkzaamheden bestaan uit het zoeken naar roofvogels en nesten. Dit begint al vroeg in het jaar als de nesten gebouwd worden en ze door het uitbundige baltsgedrag dan gemakkelijker te vinden zijn. Daarna wordt het nest in de gaten. Ook nacontrole is belangrijk om te weten of de jongen het goed gedaan hebben.

Alle gegevens worden door de werkgroepleden genoteerd op nestkaarten. Die gegevens worden later ingevoerd in de computer (digitale nestkaart), zodat SOVON er statistieken van kan maken.

Zo wordt de klimmer boven in de boom opgewacht. Jonge havikken.
foto: Martin van Hierden

Dan kan op langere termijn worden bekeken hoe het met de diverse soorten gaat. Vanzelf worden ook de ringgegevens en daarbij genomen biometrie (lengte vleugel en gewicht) digitaal ingevoerd (GRIEL) en naar het Vogeltrekstation in Wageningen gestuurd. Bij terugmelding van een ringnummer kan direct worden nagekeken waar en wanneer de vogel is geringd.

Al met al een hele administratie, die nog weken in beslag neemt nadat het ringseizoen is afgelopen. We zijn druk van maart tot augustus!

Plannen voor 2018

Zoveel mogelijk nesten vinden, monitoren en de jongen ringen. Nieuwe vrijwilligers die een bepaald gebied regelmatig willen bezoeken en nesten in de gaten willen houden zijn zeer welkom.

We willen in overleg gaan met de diverse boseigenaren en -beheerders om de toegang wat soepeler te regelen, zodat we geen nesten meer missen.

Pul op weegschaal (jonge buizerd). Let op de weerhaakjes op de tong, die voorkomen dat de prooi eruit glijdt - foto: Cora van den Berg

Uilen

Coördinator: Jaap van den Berg Aantal leden:13
Secretariaat: Len de Goede (tevens verslag)
Aantal vergaderingen:3

Het jaar zijn we begonnen met de ransuilenwandeling: koud, met sneeuw en ijsregen maar met volop belangstelling, die beloond werd met een fors aantal ransuilen die ons nieuwsgierig bekeken. Ook konden we alle cursisten een uitnodiging sturen om een ringsessie bij te wonen. Daarbij ondervonden we erg veel hulp van meerdere eigenaren van kerkuilenkasten.

Daarna gingen we volop aan het werk met het controleren en schoonmaken van de kerkuilen- en steenuilenkasten. In het Soesterveen zijn er nieuwe locaties bij gekomen voor de kerkuilen.

We hebben dan ook een geweldig uilenjaar achter de rug. Er zijn: 6 jonge bosuilen, 42 jonge kerkuilen en 19 jonge steenuilen geringd. Tevens 3 adult steenuilen.

Helaas is een nest bosuilen verloren gegaan aan mogelijk een boomarter.

Mede door het beleid van de werkgroep is er een record-aantal steenuiltjes geringd in Soest. Dit heeft geresulteerd in een paartje op de Eng nabij de grafheuvel. Dit is nog nooit voorgekomen!

Er zijn meerdere meldingen geweest van jongen van de ransuil maar de nesten zijn niet gevonden.

In de zomerperiode zijn er meerdere zaterdagmiddagen georganiseerd bij de kinderboerderij De Veerweide: uilenballen pluizen met veel enthousiaste deelnemers.

Aan de Nacht van de Nacht ging een angstwekkende zeer langdurige regenbui vooraf, het "weerteam" zou drie uur voor aanvang besluiten of alles door kon gaan. Gelukkig werd het wat droger en is de wandeling doorgedaan met toch een fors aantal deelnemers.

In het najaar is weer een ronde langs de bosuilenkasten gedaan en deze zijn schoongemaakt en nagekeken. Zelfs hebben we een wildcamera geplaatst in een bosuilenkast, zodat de activiteiten, wanneer die er komen, goed waargenomen kunnen worden.

Er kwam een vraag van Museum Soest om een vitrine in te richten met alles over de vier uilen van Soest. Hiermee is een begin gemaakt en het neemt al mooie vormen aan. Ook kregen we het aanbod om de lezing van de cursus "De vier uilen van Soest" in het Museum Soest te houden.

Die cursus (één lezing en drie excursies) was na de oproep in de Soest Nu binnen twee dagen volgeboekt (met reservelijst). De lezingavond was erg geslaagd, met iets meer dan 30 cursisten. Hierbij waren ook twee sponsors aanwezig die ons met een geldbedrag ondersteund hebben.

De bij de cursus behorende bosuilen-nachtwandeling heeft jammer genoeg weinig uilengeluid opgeleverd, maar het was in de sneeuw een prachtige wandeling.

2018

Voor het nieuwe jaar staat het plaatsen van nieuwe steenuilen-, bosuilen- en kerkuilenkasten op stapel. Ook hebben

Steenuiltjes - foto: Thon Stoffelen

we van Natuurmonumenten vier steenuilenkasten aangeboden gekregen die een mooi plekje gaan krijgen.

Mogelijk dat we nog een camera kunnen/mogen plaatsen indien we die aan kunnen schaffen.

Met de cursisten gaan we natuurlijk nog op pad om de ransuilen te bewonderen en de ringsessies zullen daarop volgen.

In 2018 gaan we door om de aanwezige kasten verder in kaart te brengen, in 2017 is daar een zeer goede start mee gemaakt, maar het bestand moet nog verder verbeterd worden.

Twee leden van de werkgroep zullen in het nieuwe jaar een start maken met de opleiding tot ringer. Nu de uilen het zo goed doen in Soest is het fijn om de taken een beetje te kunnen verdelen.

RESTAURANT
DE KORTE DUINEN

Birkstraat 108 | 3768 HL Soest
035-6013720
info@dekorteduinen.nl
www.dekorteduinen.nl

Wandelingen

Coördinator: Tanneke Voorintholt (verslag)
Aantal werkgroepleden: 18

Het afgelopen jaar (2017) heeft de werkgroep Wandelingen 12 activiteiten voor het publiek georganiseerd.

Er waren 7 aangevraagde wandelingen: 6 wandelingen hiervan waren personeelsuitjes, 1 wandeling was wegens een verjaardag.

Met de publiekswandelingen trokken we nog net geen 200 deelnemers, tijdens aangevraagde wandelingen (7) liepen 150 mensen met ons mee.

Ten opzichte van vorig jaar hebben we 50 mensen meer bereikt.

Er is het afgelopen jaar een aantal keren een wandeling of activiteit gepromoot bij Radio Soest. Persberichten (Martine van der Kaa) worden behalve naar de plaatselijke kranten ook naar diverse regionale websites en de lichtkrant (Soest) gestuurd. Aankondigingen worden eveneens op Facebook gedaan. Pakkende persberichten (met mooie foto) doen het soms erg goed in de plaatselijke kranten maar plaatsing is niet gegarandeerd. Gelukkig zijn we niet meer alleen afhankelijk van dit medium.

Er is half maart een radiouitzending geweest 'Yvonne struint door de Soesterduinen' voor het programma 'Thuis op 5', van de EO.

Hoewel we meer deelnemers hebben getrokken is het weer bij een aantal wandelingen de grote spelbreker geweest. Dit geldt in het bijzonder voor de 'Vroege Vogelwandeling' (maart) en de 'Lange Wandeling' rond Lage Vuursche (december). Beide wandelingen trokken welgeteld 1 deelnemer. Potentiële deelnemers van de 'Vroege Vogelwandeling', die het bij het wakker worden horen regenen, draaien zich gewoon nog een keer om in bed.

In december viel de 'Lange Wandeling' (13 km) samen met 'code rood van het KNMI', wegens sneeuw.

Ook 'De Nacht van de Nacht' (oktober) dreigde in het water te vallen. Hoewel deze activiteit volgeboekt was (ruim 60 deelnemers) en het weer tijdens de activiteit uiteindelijk meeviel, was er een aanzienlijk aantal afhakers.

We hebben er met elkaar de schouders onder gezet om dit evenement, in tegenstelling tot 2016, weer te organiseren. Lopen in het donker is voor deelnemers maar ook voor de gidsen en de mensen die op de posten staan, een bijzondere ervaring.

De Nacht van de Nacht, ruim 50 deelnemers, is een goed voorbeeld van een 'werkgroepoverstijgende activiteit'. Dit geldt ook al jaar en dag voor het Slootvissen (mei), een samenwerking tussen de Scholenwerkgroep en de Wandelwerkgroep. Waarschijnlijk omdat het familievisseren in het Hemelvaartswekend viel, trok het minder mensen dan anders.

De wandeling 'Bomen in de winter' (februari) is in samenwerking met Jasper Willemsen (Plantenwerkgroep) georganiseerd.

Een nieuwe activiteit was de zogenaamde 'Natuurontdektocht' op Landgoed Buitenzorg. Een wandeling langs allerlei spel- en doeactiviteiten zoals slootvissen, een natuurschilderij maken, een stiltepad dat leidde naar 'verhalenvertellers'. Dit was erg leuk voor zowel kinderen als volwassenen.

foto: Peter van der Wijst

Deze activiteit zullen we in 2018 herhalen en iets meer nadruk leggen op de publiciteit vooraf om meer mensen te trekken. Ook hier is samengewerkt met mensen uit diverse werkgroepen en cursisten van de Natuurgidsenopleiding.

Hoewel er dit jaar op allerlei manieren binnen IVN Eemland is samengewerkt, baart het aantal gidsen zorgen. De twee vergaderingen (maart en september) worden lang niet door alle gidsen bezocht, wat een planning bemoeilijkt.

Voor aangevraagde wandelingen is het over het algemeen geen probleem om gidsen te vinden.

De wandelingen Vroege vogels (maart) en Weidevogels (april) hebben vaste 'vogelgidsen', die, een uitzondering daargelaten, niet inzetbaar zijn voor andere wandelingen. De overige publiekswandelingen worden bemenst door een zeer beperkt aantal gidsen.

Gelukkig zien we bij de wandelwerkgroep regelmatig mensen van de Natuurgidsenopleiding. Maar of de aanwas van nieuwe gidsen de uitval van ervaren gidsen gaat compenseren zal het komend jaar moeten uitwijzen.

Vrijwilligers gezocht ! voor de Natuurontdektocht

Op 8 juli 2018 organiseert de Wandelwerkgroep weer een Natuurontdektocht of Speurpostentocht.

Enkele leden hebben zich al aangemeld om mee te doen maar er zijn nog véél meer vrijwilligers nodig voor deze leuke activiteit.

Wil je meedoen neem dan contact op met de Werkgroep Wandelingen via: wandelingen@ivn-eemland.nl

Financieel Jaarverslag 2017

door Roel van Wijk, penningmeester

Baten

De bijdrage van leden en donateurs was in 2017 lager, doordat er minder leden en donateurs waren. De opbrengst van de advertenties in Natuur Nabij was lager (€ 140) dan in 2016 door lagere prijzen en een adverteerder heeft opgezegd. Er is in 2017 een cursus gegeven: De cursus de 4 uilen, waarbij de deelnemers ook hebben bijgedragen. Er zijn 2 subsidies ontvangen: € 1.000 voor een project van duurzaamheid en € 750 voor de Natuur Gidsen Opleiding.

Lasten

De afdracht aan IVN Nederland was hoger dan die in 2017, omdat de afdracht per lid is gestegen en de lasten gebaseerd zijn op het ledental 2016. De overige lasten zijn gezamenlijk gelijk aan de begroting. De lasten van de werkgroepen zijn nogal divers, behalve voor de Natuurgidsenopleiding, daarvan zijn de kosten voor de gehele opleiding in 2017 verrekend met de reservering 2016. De ontvangen subsidie voor duurzaamheid is geheel aan 2017 toegerekend

Balans

De liquide middelen bedragen per ultimo 2017 € 29.867 (2016: € 31.579). Hiervan heeft een bedrag van € 8.421 betrekking op de bank- en spaarrekening van De Wulp.

Het eigen vermogen is toegenomen met € 2000, het saldo van de baten en lasten.

Als reservering is opgenomen: Cursussen € 2.865, hetgeen reeds een reservering was in 2013; Natuurpaden € 1.924, tegenover de subsidie ontvangen van de Rabobank en de nog niet betaalde kosten van de Natuurgidsenopleiding.

Begroting

De begroting voor 2018 is lager dan 2017, zowel voor de Lasten als de Baten. Er zijn geen subsidies aangevraagd voor bijzondere projecten en voor de projecten staan ons geen grote uitgaven te wachten. Wel is er nog een bijdrage toegezegd vanuit Vrienden van Arkemheen-Eemland, waarvoor de werkgroepen Bunschoten en Eemnes nog een bestemming moeten bepalen.

Balans per 31 december 2017

ACTIVA	2017	2016
Vorderingen	204	325
Liquide middelen		
Kas	0	0
Bankrekeningen	12.970	14.720
Spaarrekeningen	16.897	16.859
Totaal Bankrekeningen	29.867	31.579
Totaal	30.071	31.904
PASSIVA		
Eigen vermogen		
per 1 januari	15.224	15.162
Saldo	2.000	62
per 31 december	17.224	15.224
Reserveringen	12.751	16.680
Schulden - korte termijn	96	0
Totaal	30.071	31.904

Staat van Baten en Lasten - 2017

	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Begroot 2018
Baten				
Bijdrage leden/donateurs	4.816	4.499	5.000	4.750
Subsidies	2.750	1.000	0	0
Advertenties	254	114	250	150
Overige baten	93	22	50	50
<i>Sub-totaal</i>	7.913	5.635	5.300	4.950
<i>Werkgroepen</i>				
Cursussen	270	0	0	0
Natuurpaden	225	63	175	100
Excursies	71	0	0	0
Fotografie	754	339	500	500
NGO	8.405	0	0	0
Vlinders	293	191	200	150
Vogels	525	638	0	0
Bunschoten	167	0	150	0
Wandelingen	793	607	500	500
Wulp	238	774	250	350
<i>Sub-totaal</i>	11.741	2.612	1.775	1.600
Totaal der baten	19.654	8.247	7.075	6.550
Lasten				
Afdracht IVN	1.487	1.724	1.600	1.750
Bankkosten	131	153	200	200
Bestuurskosten	0	0	0	0
Bijeenkomsten	737	303	750	750
NatuurNabij	1.349	1.278	1.500	1.500
Overige lasten	152	109	100	100
<i>Sub-totaal</i>	3.856	3.567	4.150	4.300
<i>Werkgroepen</i>				
Fotografie	876	597	500	650
NGO	12.655	0	0	0
Cursussen	267	0	500	0
Duurzaamheid	0	1.000	0	0
Excursies	372	356	500	500
Natuurpaden	0	0	100	100
Planten	0	0	40	50
Scholen	148	211	200	250
Vlinders	0	45	40	50
Vogels	611	44	40	50
Wandelingen	14	39	100	100
Bunschoten	476	96	250	100
Wulp	317	292	600	400
<i>Sub-totaal</i>	15.736	2.680	2.870	2.250
Totaal der lasten	19.592	6.247	7.020	6.550
Resultaat	62	2.000	55	0
(baten minus lasten)				

Padden

Coördinator: Tim de Wolf (verslag)

Ook in 2017 heeft de paddenwerkgroep weer meer dan duizend paddenlevens kunnen redden. In het verslag hieronder kunt u lezen hoe het de padden en ons in 2017 verging. Voor 2018 zoeken wij nog vrijwilligers voor de ochtend- en avondrondes.

De trek, het probleem en onze hulp:

Rondom 1 maart (afhankelijk van temperatuur en vochtigheidsgraad) komt elk jaar de paddentrek op gang. De padden trekken van hun winterslaaplocatie naar een vijver, poel of sloot voor de paring en het afzetten van hun eieren. Daar waar een intensief gebruikte verkeersweg de route van de paddentrek doorsnijdt kunnen veel slachtoffers vallen. In onze gemeente zijn de Insingerstraat en Wieksloterweg Oostzijde zulke knelpunten.

Op plaatsen waar veel padden oversteken worden kort voor de trek schermen van worteldoek geplaatst, haaks op de trekroute van de padden. De padden zoeken een weg langs het scherm en vallen daarbij in de door ons ingegraven emmers. Deze worden regelmatig geleegd. Waar geen schermen zijn geplaatst worden de padden door middel van 'raapacties' gevangen en overgezet.

De paddenwerkgroep in 2017:

De jaarlijkse voorlichtingsbijeenkomst van de Paddenwerkgroep Soest in De Veenweide (Vedelaarpad) vond op 22 februari plaats. Aan de late kant, naar bleek, want die avond werden al de eerste padden waargenomen. Met grote spoed zijn in de dagen daarop aan de Wieksloterweg schermen geplaatst en emmers ingegraven. De populatie aan de Insingerstraat was de afgelopen jaren zodanig gekrompen dat we besloten hier geen schermen meer te plaatsen. Wel is deze locatie opgenomen in de rondes voor de raapacties om zicht te houden op het aantal overstekers. Door renovatie van het wegdek was er op de Wieksloterweg Oostzijde rondom de periode van de paddentrek geen doorgaand verkeer. Dat maakte het werk een stuk veiliger en rustiger. Wel werd de weg gebruikt door aanwonenden en bleef het overzetten noodzakelijk. Ook bij een geringe verkeersintensiteit kunnen er veel slachtoffers vallen doordat de padden (te) ruim de tijd nemen om de weg over te steken.

De piekdagen lagen in 2017 verspreid tussen 26 februari en 20 maart. Absolute topdag was 4 maart met 243 padden, gevolgd door 14 maart met 169 padden. Ook 16 t/m 19 maart waren goede dagen met in totaal 305 stuks. Tragisch was de 14e maart, toen aan de Insingerstraat geheel onverwachts opeens toch nog een grote trek op gang kwam. Een intensieve raapactie kon niet voorkomen dat er toch nog 40 padden hier de dood vonden. De volgende dag alsnog een scherm geplaatst. Op 20 maart was de trek voorbij. Het overzetten is op 2 april gestaakt.

In 2017 zijn in totaal 1228 padden overgezet (vergelijk: in 2016: 1096, in 2015: 1816). Na het slechte jaar 2016 lijkt er dus sprake te zijn van enig herstel. Er zijn 144 dode padden aangetroffen. De mortaliteit komt hiermee op 10% tegenover 5% in 2016 en 8% in 2015. Een relatief ongunstig cijfer dus, veroorzaakt door ongeveer 50 extra slachtoffers. Deze zijn het gevolg van drie factoren: 1. de startbijeenkomst

vond een week later plaats dan gewoonlijk, gecombineerd met: 2. de trek die vroeg begon (onverwacht vroeg gezien de temperaturen) en: 3. na jaren van relatieve stilte opeens weer paddentrek aan de Insingerstraat. Een spijtig gevolg van wat men als inschattingfout kan zien. Hoe dan ook toont het ook aan hoe kwetsbaar de situatie met de padden is en wat de gevolgen zijn als er geen overzetacties plaatsvinden.

Naast padden zijn diverse andere soorten amfibieën overgezet: 219 bruine kikkers (*Rana temporaria*) en 85 salamanders (*Lissotriton vulgaris*). Met respectievelijk 114 en 20 exemplaren in 2016 zijn die mooie aantallen waarbij natuurlijk vooral de toename van het aantal salamanders opvallend is.

Werkwijze:

Voor een beschrijving van de werkwijze (telling, landelijke verwerking) verwijzen wij naar het verslag van 2016.

Faunapassages:

Eind 2016 – begin 2017 is het wegdek van de Wieksloterweg Oostzijde vernieuwd. Mede op verzoek van de paddenwerkgroep is van de gelegenheid gebruik gemaakt twee faunapassages aan te leggen. Helaas moet worden geconstateerd dat deze twee tunnels teveel op zich zelf liggen en niet zijn geflankeerd door maatregelen om de padden (en andere dieren) naar de doorgang te dirigeren. In verband hiermee is op 28 september door enige leden van de paddenwerkgroep met Dick van Beek (landschapscoördinator gemeente Soest) een verkenningsronde gehouden. In overleg met de grondeigenaar zullen maatregelen moeten worden genomen (o.a. het aanbrengen van wallen en/of greppels) willen de faunapassages werkelijk zin krijgen.

Terugkeer toch een probleem:

'Om de terugkerende padden behoeven wij ons niet te bekommeren' schreven wij in zelfvergenoegde onwetendheid in het verslag over 2016. De verkenningsronde van 28 september viel kort na een flinke regenbui, de eerste na periode van droogte. Dit deed een 'piek' van terugkeerders ontstaan (de dieren verplaatsen zich het liefst tijdens regen). Het resultaat was dat het nieuwe wegdek bezaaid lag met enige tientallen dode padden. Nooit eerder hadden we zo schrijnend duidelijk gezien dat er ook op de terugweg in korte tijd nog zo vele slachtoffers vallen. Helaas is er redelijkerwijs niets aan te doen. Enige troost: indien de faunapassages goed gaan functioneren zal het aantal slachtoffers onder de terugkeerders verminderen.

Nazit en actualiteiten:

In 2017 is gewerkt met 22 vrijwilligers. Dit jaar is de paddentrek afgerond met een gezellige nazit. Automatisch leidt dit tot evaluatie wat weer waardevolle inzichten en goede suggesties heeft opgeleverd.

In 2018 komt een nieuw probleem om de hoek kijken. Er zijn plannen voor de aanleg van een natuurbegraafplaats in Pijnenburg. Aangezien deze in het overwinteringsgebied van 'onze' padden zou komen te liggen kan dit negatieve effecten hebben op de ontwikkeling van de populatie.

Weidevogels

De Wulp - Coördinator: Roel van Wijk (verslag)
Aantal werkgroepleden: 5

Ook dit jaar hebben we weer geprobeerd zo veel mogelijk nesten te vinden om ze te beschermen tegen de werkzaamheden van de boeren.

Met nog slechts 5 leden hebben we ook maar bij 5 boerenbedrijven gezocht. Dit heeft geresulteerd in het vinden van zo'n 40 nesten.

Hiervan is ongeveer de helft gepredeerd, zodat er weinig pullen gezien zijn. De predatie kan door vogels, vossen of hermelijnen gedaan zijn.

Bij de boeren worden steeds meer maatregelen genomen om vogels op de weilanden of maisvelden te krijgen. Er wordt plas/dras aangelegd, uitgesteld maaibeheer gevoerd en soms zelfs bloemenrijk gras gezaaid. Hoe meer maatregelen de boer neemt hoe meer opbrengst hij ontvangt voor het gevoerde beleid. Wij krijgen als weidevogelbescherming ook een deel hiervan.

Tureluur - foto: Ineke Bergefurt

Activiteiten Duurzaamheid

Fruitpark Honsbergen 10 maart 2018 - NLDoet

De Provincie Utrecht heeft ons een beurs toegekend om fruitbomen te planten en een insecten/bloemenweide te maken in Park Honsbergen. Iedereen is welkom om mee te helpen met walnotenbomen en pruimenbomen planten, compost uitrijden en bloemenmengsels zaaien!
Een soort meewerkdag op 10 maart van 11.00 - 16.00 uur.

Appelbomenfeest voor/tegen dementie 24 maart 2018 Eemhorst

We gaan een boomplantdag helpen organiseren op de nieuwe zorginstelling Eemhorst op de Hooiweg in Soest. Er komen 30 appelbomen waarvan de ouderen kunnen genieten. Zet het alvast in de agenda!

Het is hartstikke leuk om een paar appelbomen te planten en het is een locatie waar je anders niet zo vaak komt.

Workshops

Tijdens het Lentefeest op De Veenweide organiseren we een leuke activiteit.

Zaterdag 21 april 2018 van 14.00 - 16.00 uur

Duurzaam Eten – Zomergroenten

Zaterdag 19 mei 2018 van 15.00 - 16.30 uur

Waarom biologisch eten?

Zaterdag 16 juni 2018 van 15.00 - 17.00 uur

De workshops zijn gratis.

Laat graag weten of je komt via info@EetbaarSoest.nl

Meer informatie op <http://christiansson.nl/eetbaar/>

foto: Tim de Wolf

Paddenredders gezocht

De Paddenwerkgroep zoekt vrijwilligers voor 2018: In de ochtend controleren we de emmers op padden en andere dieren en zetten we ze aan de overkant van de weg neer. In de avond maken we wat langere rondes om overstekende dieren veilig over te zetten.

We werken met een rooster. Het kost slechts een paar uurtjes per week in een korte periode (circa 1 á 2 maanden) en u kunt zelf aangeven wanneer u beschikbaar bent. Neem contact op met de werkgroep Padden als u ons wilt komen helpen via padden@ivn-eemland.nl

INDIEN ONBESTELBAAR:
EREPRIJSSTRAAT 88
3765 AL SOEST

Vier seizoenen, één tuincentrum!

Het tuincentrum waar het draait om alles dat leeft, groeit en bloeit. Een zee aan levend groen staat u als ontvangst-comité op te wachten. Met verkwikkende geuren en een bonte pracht aan kleuren. Heerlijk om in te vertoeven.

Veel van onze bezoekers maken van hun "tuininkopen" een uitje. Lekker tuinstruinen, kiezen uit de wekelijkse aanbiedingen, leerzaam praatje maken met onze medewerkers en andere groenliefhebbers en wat eten en drinken in ons restaurant De Kastelein.

't Vaarderhoogt houdt regelmatig leuke publieksmanifestaties. Wilt u daarvan op de hoogte worden gehouden, meld u dan aan op onze site www.vaarderhoogt.nl.

Dorresteinweg 72b Soest, 035 - 6012883, www.vaarderhoogt.nl

*Eemland Diervoerders
Ook voor al uw
vogelbenodigdheden!*

**EEMLAND
DIERVOEDERS**

Birkstraat 125a
3768 HE Soest
Telefoon 033 461 87 14

info@eemlanddiervoerders.nl
www.eemlanddiervoerders.nl

ma t/m vr 8:00 - 18:00
zaterdag 8:00 - 16:00

DE GROOTSTE EN VOORDELIGSTE IN DIERVOEDING